

Μια σοβαρή και ενδιαφέρουσα δουλειά

> Το έργο «Τα ορφανά» του Λάιλ Κέσλερ από το Θέατρο Versus

Στη θεατρική γραφή του περασμένου αιώνα ο Χάρολντ Πίντερ έχει δημιουργήσει την παράδοση των κακών εισβολέων. Εισερχόμενοι στο φαινομενικά φιλήσυχα περιβάλλοντα, οι εισβολείς τα αναστατώνουν, επιβάλλονται, εγκαθιστούν δικτατορικά μικροκαθεστώτα. Το συγκεκριμένο μοντέλο ευδοκίμησε και στη νεοελληνική θεατρική παραγωγή. Αν προσπαθούσαμε να βγάλουμε την τυπολογική φόρμουλα των έργων αυτής της παράδοσης, θα καταλήγαμε στην εξής διατύπωση: το περιβάλλον αποδομείται από την εισβολή του ξένου στοιχείου και λόγω των εγγενών αδυναμιών των εγχώριων στοιχείων.

Το έργο του Λάιλ Κέσλερ «Τα ορφανά» αναποδογυρίζει την πιο πάνω φόρμουλα. Ο ξένος μπαίνει στο ήδη ερειπωμένο περιβάλλον και αναδομεί τον κόσμο των κατοίκων του ενεργοποιώντας τις μέχρι τότε ανενεργές εσωτερικές τους δυνάμεις. Η στέρεα κατασκευή του έργου σαφώς βασίζεται στην αναποδογυρισμένη πιντερική φόρμουλα, αλλά η ύπαρξη του προσχεδίου δε σχηματοποιεί τους τρεις χαρακτήρες. Η γραφή του Κέσλερ είναι βαθύτατα ψυχολογική και έντονα συναισθηματική. Τα παγιδευμένα στη μοναξιά και στην αλληλεξάρτηση, στην ανωριμότητα στην τεχνητή διαιώνιση της παιδικής ηλικίας ορφανά αδέρφια, έχουν μόνιμη διανομή των ρόλων· ο ένας, ο Τριπ, -προμηθευτής και προστάτης, ο άλλος, ο Φίλιπ- πλήρως εξαρτώμενος από τον αδελφό του και καταδικασμένος στην εξελικτική στασιμότητα. Η ξαφνική ένταξη του τρίτου προσώπου έχει καταλυτικές επιπτώσεις στη στερεοποιημένη σχέση των δύο αδερφών. Ο Χάρολντ, εισερχόμενος ως θύμα στο μικρόκοσμο των δύο ορφανών, όχι μόνο απελευθερώνεται από τα δεσμά του, αλλά λύει τα δεσμά των χρόνων φοβιών και ανασφαλειών του έγκλειστου μέχρι τότε Φίλιπ χαρίζοντάς του το μεγάλο κόσμο έξω. Τον Τριπ τον απαλλάσσει από το βαρύ καθήκον να έχει τον έλεγχο της κατάστασης, να έχει το πάνω χέρι, δίνοντας του ευκαιρία να ξεπαγώσει επιτέλους συναισθηματικά.

Είναι ένα πραγματικά όμορφο κείμενο. Δίνει υλικό για κτίσιμο τριών σπουδαίων ρόλων. Η πορεία του κάθε χαρακτήρα φανερώνεται σταδιακά, η δύναμη του κάθε ρόλου ενεργοποιείται ατάκα προς ατάκα. Η Μαρίνα Βρόντη στην πρώτη της σκηνοθετική δουλειά στην Κύπρο αξιοποιεί αυτή τη βαθμιαία εξέλιξη των μορφών, καθώς και το περίεργο στιλιστικό παιχνίδι με τις κινηματογραφικές επιδράσεις στη μίξερη πραγματικότητα των προσώπων και τον συναισθη-

Σκηνοθεσία: Μαρίνα Βρόντη.
Σκηνογραφική επιμέλεια/Επιμέλεια κοστούμιών: Νίκη Λεωνίδου.
Μουσική: Γιώργος Ιωάννου.
Σχεδιασμός φωτισμού: Κυριάκος Κακουλής. Παίζουν: Κωνσταντίνος Γαβριήλ, Γιάννης Ιωάννου, Δημήτρης Κωνσταντινίδης

ματικό συμβολισμό των αντικειμένων. Σαφής ήταν η στοχοθέτηση για τον κάθε ένα από τους τρεις ρόλους, δουλεμένα τα μέσα προς την επίτευξη των στόχων.

Ο Κωνσταντίνος Γαβριήλ, που έσωσε εαυτόν στο «Σώμα ξεβαμμένο μπλε», έδειξε εδώ τις πραγματικές του δυνατότητες. Δεν άφησε καμία σκηνή, καμία ατάκα του ρόλου του χωρίς να αποτελεί πτυχή ή έστω ψηφίδα στη συνεχώς εξελισσόμενη μορφή του Τριπ. Σ' αυτόν οφείλεται η πραγματική συναισθηματική κορύφωση του τέλους.

Ο Δημήτρης Κωνσταντινίδης εμφανίστηκε σχεδόν ταυτόχρονα σε δύο πολύ καλές παραγωγές. Δύο τέτοιοι ρόλοι όπως στο «Missing» στο Θέατρο Αιγαία και τώρα στο έργο του Κέσλερ είναι ευλογία αν, βέβαια, ο ηθοποιός έχει τη δύναμη να αντεπεξεέλθει σε τόσο διαφορετικές απαιτήσεις της κάθε παραγωγής. Η παράξενη φιγούρα του Φίλιπ με την αλλόκοτή του συμπεριφορά αναλαμβάνει να μας υποδεχτεί στην παράσταση του Versus, και από την πρώτη σκηνή το κοινό λαμβάνει εκείνο το σήμα, εκείνη την υπόσχεση, ότι πρόκειται να δει καλό θέατρο. Ο Δημήτρης Κωνσταντινίδης τηρεί την υπόσχεση ως το τέλος. Η μεταμόρφωση του ήρωά του δεν εί-

Η Μαρίνα Βρόντη στην πρώτη της σκηνοθετική δουλειά στην Κύπρο αξιοποιεί τη βαθμιαία εξέλιξη των μορφών, καθώς και το περίεργο στιλιστικό παιχνίδι με τις κινηματογραφικές επιδράσεις στη μίξερη πραγματικότητα των προσώπων και τον συναισθηματικό συμβολισμό των αντικειμένων

ναι μηχανιστική, το ξύπνημα των δυνάμεων που ο Φίλιπ εξαρχής έκρυβε μέσα του είναι συναρπαστικό.

Ο Γιάννης Ιωάννου βρίσκεται σε δυσκολότερη θέση από τους συμπρωταγωνιστές του. Ο Χάρολντ, ο απελευθερωτής και ο μεταμορφωτής των ορφανών, είναι το υποκατάστατο του απόντος πατέρα, είναι παλιός γκάγκστερ από το Σικάγο, είναι η ενσάρκωση του Έρολ Φλυν. Όλα αυτά απαιτούν μια ηλικιακά και γενικώς εμφανισιακά διαφορετική μορφή. Όταν όμως σταματάς να τα σκέφτεσαι

, ο ηθοποιός αρχίζει να σε πείθει με την αφοσίωση του στον αποσαφηνισμένο από τη σκηνοθετική στόχο, με την καλή του κίνηση, με την ελεγχόμενη υποκριτική ένταση.

Μετά από την «Ψύχωση» το «Νορντγούεστ», τον Μποντ, το Θέατρο Versus έκανε ακόμα μια σοβαρή και ενδιαφέρουσα δουλειά

Τελικά, φέτος όλες οι αξιόλογες παραστάσεις παίζονταν με τρεις-τέσσερις ηθοποιούς. Αποψή μου, βέβαια.

NONA ΜΟΛΕΣΚΗ